

Зимові ГОСТІ в куточку природи й на підвіконні наших осель

Деякі рослини-гості нашого краю квітнуть саме взимку. Усі вони мають наукові назви: родову, видову, ботанічну. Але люди називають їх по-різному: пуансетія — різдвяник, різдвяна зірка, Віфлеємська зірка, молочай пречудовий; зігокактус — декабрист, Варварин цвіт; цикламен — альпійська фіалка, — це різні назви кімнатних рослин, період розцвіту яких припадає якраз на розпал зими.

Як би не називалася рослина, розміщена у вас на підвіконні або ж у кутку природи, вона передає дух зимових свят. Сьогодні ми розповімо про ті рослини, які можуть тимчасово гостювати в наших домітках взимку.

Зірка вдома

Близько двохсот років ПУАНСЕТІЯ — гостя мексиканського походження — радує нас.

За радисть яскравого насиченого цвітіння в час казкового Різдва її називають різдвяником або різдвяною зіркою. Чому ж «зірка»? Яскраве забарвлення, немовби палає зоря. До того ж і листя цієї рослини має форму зірки. Придивіться самі й зверніть увагу дітей на це. Справді! Схожа на зірку.

Поява молочного соку (до речі, отруйного!) на зламі стебла дала красиву назву «молочай» та ще й «prechудовий».

Розгляньте рослину разом із дітьми якомога уважніше. Її особливістю є те, що верхній ярус листків яскраво-червоний. Між листками ховаються квіти: дрібненькі, жовтувато-зеленого кольору, невизначні такі собі глечики.

Бувають пуансетії рожеві, абрикосові, білі, з рожевими сердечками.

Дружать ці квіти з пташкою колібрі на своїй батьківщині. Тонюсінкий носик цієї крихітної пташини пристосований до того, щоб просуватися у вузьке гор-

Пуансетія

лечко цього «глечика». Пташка шукає собі в ньому їжу — нектар, а водночас сприяє перенесенню пилку. Звісно, не лише від колібрі залежить життя пуансетії, але це надійна дружба.

Верхній листяний ярус пуансетії протримається недовго — кілька тижнів.

Пуансетія належить до рослин короткого дня. Вона потребує темних ночей і коротких днів і дуже любить розсіяне світло.

Пуансетія

Життя цієї гості в кутку природи не тривале: закінчиться цвітіння, облетять яскраво забарвлені прицвітки і втратиться декоративність. Далі потрібні певні умови догляду за рослиною й надзвичайний спокій. Рослина чекатиме свого часу, щоб наступного року порадувати нас. Пуансетія вимоглива до підвищеної вологості повітря, не любить вона й пересушування землі в горщику.

Ось що розповідає красива легенда про мексиканських дітей Марію і Паоло, які вирушили привітати месію-Ісуса з народженням.

Жили вони бідно, тож вирішили, що знайдуть подарунок у дорозі. Непримітна

Пуансетія

рослина із зеленими листками привернула увагу дітей, і вони вирішили подарувати її новонародженому.

На свято зібралось багато людей із цінними дарами. Коли брат із сестрою підійшли до колиски Христа, відбулося диво: скромна рослинка перетворилася на прекрасну квітку.

Через багато років красива традиція прикрашати дім на Різдво пуансетією дійшла й до нашого краю. А рослину стали називати різдвяною зіркою. Так прийшла до нас радисть споглядання чудової квітки серед зими.

Незвичайне коромисло

Ще одна зимова радисть у кутку природи — ЗИГОКАКТУС.

Може, за стійкість і мужність цвітіння в похмурому грудні (рос. декабрь), у пору найкоротших днів і найдовших ночей, його названо — декабрист.

Варвариним цвітом із любов'ю називають цю рослину за інтенсивне цвітіння, коли весь християнський світ вшановує великомученицю Варвару (17 грудня).

Зігокактус

За народними переказами, так рослина щорічно відгукується на страшні муки Святої Варвари.

Свою латинську назву зігокактус отримав за зовнішню схожість із коромислом. Як дивно: *zigo* в перекладі з грецької означає *коромисло*. Придивившись до рослини, ви побачите, що форми коромисла стебла набувають зчоразу, коли роздвоюються.

На нашому підвіконні воно опинилося, подолавши довгу дорогу з Південної Америки, з Бразилії.

Забарвлення квітів має багатий спектр: традиційні білі й червоні доповнювалися новими гібридами майже щороку, є також і різнокольорові квіти.

Зігокактус

Рослини добре ростуть у горщиках, ампельні форми декоративні в підвісних кашпо, корзинках.

У період цвітіння й формування бутонів рослину не слід надмірно турбувати, повертати її, переставляти. Може «образитися» і скинути всі бутони. Бережіть ці рослини й від протягів, вони їх не люблять.

Ще одна особливість зігокактуса полягає в тому, що в нього дещо підвищена потреба води. Рослина накопичує запаси води й живильних речовин у листках. Різновидів цього листового кактуса чимало: у них квітки і листки бувають різного кольору й форми.

На своїй батьківщині в Бразилії окремі види добре приживаються на стовбурах і коріннях дерев, цвітуть у розпал півден-

ного тропічного літа. Потрапивши на наші широти, ці рослини не змінили своїх «звичок» і зацвітають у той самий час. Але в цей час у нас не лише пізня осінь, а вже й зима.

Звичні нам тутешні рослини саме перебувають у стані спокою. Тому таку радість дарують нам розквітлі гості, що завітають узимку: зігокактуси з квітками, схожими на дзвіночки з гострими пелюстками.

Зігокактус

Сміливо цвіте зігокактус узимку, немовби на згадку про свою рідну землю, де завжди панує спекотне літо.

Квітка-метелик

Радують і прикрашають наші доми взимку й **ЦИКЛАМЕНИ**.

Цвітуть вони від осені до весни, і їх також упорю використовувати як сезонних мешканців саме взимку, коли розквітлих рослин не так вже й багато.

Самі рослини показують себе у всій красі відтінків листя (не лише зелені, але й із сіро-срібним відтінком) і квітів — фіолетових, рожевих, червоних, білих і багатьох інших відтінків.

Зверніть увагу на те, що в цикламена є **бульба**. А квіти його такі схожі на метеликів. Деякі приємно пахнуть.

Створіть оптимальний температурний режим для росту й цвітіння, а також виконуйте вимоги з догляду — і рослина віддасть вам прекрасним виглядом, щедрим цвітінням до 50 суцвіть на одній рослині.

Цикламен — лікар, має цілющу силу. У народі цю рослину називають альпійською фіалкою.

Яка ж зворушлива **легенда** про цикламен, що дійшла з глибини віків.

Цар Соломон побудував храм і вирішив придумати собі корону. Майстри пропонували йому корони найрізноманітніших форм, але жодна з них не подобалась царю.

Засмутившись, він пішов прогулятися полями-пагорбами й побачив, що земля встелена квітковим килимом.

Цикламен

Кожна квітка, здавалося, намагалася привернути царську увагу й випробувати себе як корону. Але мудрий цар Соломон не захотів, аби його голову увінчували хвалькуваті квіти.

Повертаючись до храму, він помітив скромну рожеву квітку, що причаїлася між скелями. Це був цикламен. Загорілись очі царя, і захотілося йому мати корону у формі цієї квітки.

Цар подумав: саме така корона нагадуватиме про те, що людьми слід управляти мудро й разом із тим скромно.

Після смерті царя Соломона цикламен засмутився й ще нижче схилив свою голову. Так і залишились донині цикламени зі схиленою на знак скорботи головою.

Цикламен

Милуйтеся досконалістю природної форми зимових гостей у куточку природи разом із дітьми. Це від них до нас зимовою порою прийшов такий яскравий сплеск радості буття, неймовірна концентрація свята життя.

У квітів короткий вік. Тому в них і сфокусоване стремління подарувати щонайбільше ніжності, краси й життєвого позитиву за такий короткий час.

Бажаємо вам і вашим дітям отримувати позитивні емоції від споглядання чудових зимових гостей.

Віра ЛЮБАРОВА,

викладач Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка, член НСЖУ